

Eesti Lennuakadeemia
Estonian Aviation Academy

MAJANDUSAASTA ARUANNE
2022

Asutuse nimetus	Eesti Lennuakadeemia
Registrikood	70005699
Juriidiline aadress	Lennu 40 Reola küla, Kambja vald 61707 Tartumaa Eesti Vabariik
Telefon	+372 744 8100
E-post	eava@eava.ee
Interneti koduleht	www.lennuakadeemia.ee
Majandusaasta algus	01. jaanuar 2022
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2022

TARTU 2023

SISUKORD

Sissejuhatus.....	3
1. Õppetegevus	4
1.1 Õppurkond.....	4
1.2 Vastuvõtt	5
1.3 Õppetöö tulemuslikkus.....	6
1.4 Üliõpilaste mobiilsus ja rahvusvaheline koostöö	8
1.5 Õppetöö korraldus	10
1.6 Õppekavaarendus	11
2 Personal	13
3 Teadus- ja arendustegevus.....	16
3.1 Olulisemad tegevused teadus- ja arendustegevuses	16
3.2 Uurimistöö ja arendusprojektide publitseerimine	18
4 Ühiskonna teenimine	19
4.1 Elukestev õpe	19
4.2 Täienduskoolitused.....	20
5 Töö- ja õppekeskkond	23
6 Organisatsiooni juhtimine ja arendamine	24
6.1 Juhtimine	24
6.2 Finantsjuhtimine.....	26
6.3 Kvaliteedi tagamine.....	28
6.4 Rektori hinnang 2022. aastale	30

Sissejuhatus

Eesti Lennuakadeemia (edaspidi ka akadeemia või ELA) on Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi HTM) hallatav riigi rakenduskõrgkool, kus koolitatakse lennundusspetsialiste.

Missioon:

Edendada tööturu vajadustele vastavat elukestvat õpet, pakkuda õppe- ja arendustegevust hõlmavaid teenuseid, teha rakendusuringuid ning toetada üliõpilastest vastutustundlike ja algatusvõimeliste kodanike kujunemist.

Visioon:

ELA on rahvusvaheliselt hinnatud lennunduse koolitus- ja arenduspartner.

Väärtused:

Koostöö, usaldus, uuendusmeelsus, paindlikkus.

1. Õppetegevus

Akadeemia õppeprotsessis rakendatakse erinevate õigusaktidega kõrgharidusele kehtestatud nõudeid ja rahvusvahelisi lennundusregulatsioone. Akadeemia õppetegevus on üles ehitatud paindlikule õppemoodulite süsteemile. Vastavalt ettevõtete vajadusele korraldatakse tegevspetsialistidele täiendus- ja ümberõpet.

2022. aastal toimus õppetöö rakenduskõrgharidusõppe tasemel transporditeenuste õppekavagrupis kaheksal õppekaval:

1. Lennuliiklusteenindus (2282) – vastuvõtt toimus kuni 2020;
2. Lennuliiklusteenused (222006) – vastuvõtt alates 2021;
3. Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid (118857) – vastuvõtt toimus kuni 2017;
4. Õhusõiduki juhtimine (2283);
5. Lennundusettevõtte käitamine (2284) – vastuvõtt toimus kuni 2019;
6. Lennunduskorraldus (214444) – vastuvõtt alates 2020;
7. Kommertslennunduse juhtimine (218187) – vastuvõtt alates 2022, ingliskeelne tasuline õppekava;
8. Ärilise lennutranspordi piloot (223303) – vastuvõtt alates 2022, ingliskeelne tasuline õppekava.

Tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupis rakenduskõrgharidusõppe tasemel kahel õppekaval:

1. Õhusõiduki ehitus ja hooldus (118817) – vastuvõtt toimus kuni 2017;
2. Lennundustehnika (194140) – vastuvõtt alates 2018.

Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika õppekavarühmas kutseõppe tasemel (5. tase) ühel õppekaval töökohapõhises õppevormis õhusõiduki hooldustehniku õppekaval (188817).

1.1 Õppurkond

Akadeemias õppis 10.11.2022 seisuga 266 õppijat, kellest 253 rakenduskõrgharidusõppes ning 13 kutseõppes. Kõik akadeemia õppurid õppisid 2022. aastal päevases õppes, neist eestikeelsetel õppekavadel 243 ning ingliskeelsetel õppekavadel 23. Õppurite arvud perioodil 2020-2022 õppekavati on näidatud tabelis 1.

Tabel 1. Õppurite arvud õppekavati (andmed Eesti Lennuakadeemia õppeinfosüsteemis)

Õppekava	2020	2021	2022
Eestikeelsed õppekavad			
Lennundusettevõtte käitamine	48	34	20
Lennunduskorraldus	13	25	35
Lennuliiklusteenindus	28	25	17
Lennuliiklusteenused	x	4	3

Õppekava	2020	2021	2022
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid	13	6	4
Lennundustehnika	68	84	98
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	32	23	12
Õhusõiduki juhtimine	48	46	41
Ingliskeelsed õppekavad			
Kommertslennunduse juhtimine	x	x	5
Ärilise lennutranspordi piloot	x	x	18
Üliõpilaste arv kokku	250	247	254
Õhusõiduki hooldustehnik	23	13	13
Kutseõppe õpilaste arv	23	13	13
Õppurite koguarv	273	260	266

*Õppurite arvud on kajastatud 10. novembri seisuga.

1.2 Vastuvõtt

2022/2023. õppeaastaks toimus akadeemias vastuvõtt viiele rakenduskõrghariduse õppekavale. 2022. aastal ei toimunud vastuvõttu lennuliiklusteenuste õppekavale (222006). Selle otsuse tegemisel tugineti piirkonnas prognoositud lennuliikluse madalseisust tulenevale tööjõuvajaduse vähenemisele. Otsust, 2022. a vastuvõttu mitte teha, toetas ka nõunike kogu. Esmakordselt toimus vastuvõtt ingliskeelsele õppekavale “Ärilise lennutranspordi piloot” (223303, “Commercial Air Transport Pilot”). Vastuvõtt toimus kõigil õppekavadel paremusjärjestuse alusel.

Kokku esitati eestikeelsetele õppekavadele sisseastumiseks 350 avaldust 269 kandidaadi poolt, kandideerijate arv õppekohale on märgitud tabelis 2. Eesti Lennuakadeemia arengukava üks mõõdikutest on kandideerijate arv ühele õppekohale lennundustehnika õppekavas, mille sihttase 2025. aastaks on seatud 3,5 avaldust ühele õppekohale, 2022. aasta konkursil oli avalduste arv õppekohale 2,9. Lennundustehnika õppekava seati ka turunduskampanias esikohale. Õppimatulekut kinnitas ja immatrikuleeriti rakenduskõrgharidusõppe eestikeelsetele õppekavadele kokku 50 kandidaati, kellest 66% olid mehed ja 34% naised, immatrikuleeritute keskmine vanus oli 20 aastat.

Rahvusvahelistele õppekavadele esitati kokku 38 avaldust, mõlemad õppegrupid avati 2022/2023. õppeaastal, kommertslennunduse juhtimise õppekaval viie üliõpilasega ning ärilise lennutranspordi piloodi õppekaval 18 üliõpilasega. Rahvusvaheliste õppekavade üliõpilased on peamiselt Euroopa riikide kodanikud.

Töökohapõhisesse õppesse õhusõiduki hooldustehniku õppekavale võeti 2022. aastal vastu 14 õpilast.

Tabel 2. Vastuvõtukonkursid perioodil 2020-2022

Õppekava	2020			2021*			2022*		
	Avalduste arv	Õppekohtade arv	Konkurs	Avalduste arv	Õppekohtade arv	Konkurs	Avalduste arv	Õppekohtade arv	Konkurs
Kommertslennunduse juhtimine	x	x	x	15	10	1,5	14	10	1,4
Lennundusettevõtte käitamine	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lennunduskorraldus	98	12	8,17	156	10	15,6	137	10	13,70
Lennuliiklusteenindus	79	8	9,88	x	x	x	x	x	x
Lennuliiklusteenused	x	x	x	68	3	22,7	x	x	x
Lennundustehnika	64	27	2,37	100	30	3,3	80	30	2,67
Õhusõiduki juhtimine	95	10	9,5	129	10	12,9	95	7	13,57
Ärilise lennutranspordi piloot	x	x	x	x	x	x	24	6	4,00
Kokku	336	57	5,89	453	68	8,6	350	63	5,56

* Alates 2021. aasta kajastatakse avalduste arvus ka sisseastumistingimuste (õppekeele tase, haridustase) mittevastavuse tõttu tagasi lükatud avaldusi.

1.3 Õppetöö tulemuslikkus

Perioodil 01.10.2021-30.09.2022 lõpetas akadeemia 50 õppurit, kellest 39 lõpetas rakenduskõrgharidusõppe ja 11 kutseõppe. Kõik 39 rakenduskõrgharidusõppe lõpetanutest lõpetasid õppekavajärgse nominaalkestuse pluss kahe aasta jooksul. Lõpetanute keskmine õppeaeg akadeemias oli 4,31 aastat.

Tabel 3. Lõpetajate arvud õppekavati

Õppekava	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Lennundusettevõtte käitamine	9	10	8	13
Lennuliiklusteenindus	7	7	2	6
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid	3	5	6	0
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	6	5	5	6
Lennundustehnika	-	-	-	5
Õhusõiduki juhtimine	8	6	12	9
Lõpetajate arv rakenduskõrgharidusõppes	33	33	33	39
Õhusõiduki hooldustehnik	x	15	9	11
Lõpetajate arv kutseõppes	0	15	9	11
Lõpetajate koguarv	33	48	42	50

*Lõpetajate arvud on märgitud vahemikus 1. oktoober kuni 30. september. Lõpetajate arvudes kuvatakse ka eksternina lõpetajaid.

Õpingute katkestamise juhtusid perioodil 11.11.2021-10.11.2022 oli 31, millest rakenduskõrgharidusõppes 28 (neist 10 esmakursuslaste katkestamist) ja kutseõppes kolm. Katkestajate arvud õppekavati ja osakaalud on toodud vastavalt tabelites 4 ja 5.

Tabel 4. Katkestajate arvud õppekavati

Õppekava	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Lennundusettevõtte käitamine	2	5	6	1
Lennunduskorraldus	x	0	0	3
Lennuliiklusteenindus	3	2	2	2
Lennuliiklusteenused	x	x	0	1
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid	2	0	1	2
Lennundustehnika	11	9	17	12
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	11	1	5	5
Õhusõiduki juhtimine	1	0	2	1
Kommertsilennunduse juhtimine	x	x	x	0
Ärilise lennutranspordi piloot	x	x	x	1
Katkestajate arv rakenduskõrgharidusõppes	30	17	33	28
Õhusõiduki hooldustehnik	5	5	1	3
Katkestajate arv kutseõppes	5	5	1	3
Katkestajate koguarv	35	22	34	31

Katkestamissündmused on kirjeldatud iga õppeaasta kohta vahemikus 11. november kuni 10. november.

Tabel 5. Katkestanute osakaal õppekavati

Õppekava	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Lennundusettevõtte käitamine	3,4%	7,8%	12,5%	2,9%
Lennunduskorraldus	x	x	x	11,5%
Lennuliiklusteenindus	10,7%	7,1%	7,1%	4,0%
Lennuliiklusteenused	x	x	x	20,0%
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid	10,5%	0,0%	7,7%	33,3%
Õhusõiduki juhtimine	19,3%	0,0%	4,2%	2,2%
Lennundustehnika	32,4%	18,8%	23,5%	12,8%
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	2,2%	2,5%	15,6%	21,7%
Katkestajate osakaal Eesti Lennuakadeemias	12,4%	7,0%	12,8%	10,0%

Katkestanute osakaalu arvutamiseks kasutatakse Haridussilmas kasutatavat meetodikat: “Õppetöö katkestanute osakaal võrdleb isikupõhiselt üliõpilasi sama kalendriaasta 10. novembri ning eelneva kalendriaasta 10. novembri seisuga. Osakaal näitab, kui paljud eelmise aasta üliõpilastest on aasta jooksul õpingud katkestanud ning ei jätka õppimist samal õppekohal (EHIS ID)”.

Katkestajate arv on kõrgem Eesti Lennuakadeemia tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupi õppekavadel võrreldes transporditeenuste õppekavagrupi õppekavadega. Plaanis on välja töötada tõendus põhine lähenemine katkestamisjuhtude vähendamiseks.

1.4 Üliõpilaste mobiilsus ja rahvusvaheline koostöö

Rahvusvahelise koostöö eesmärgid on määratletud alates 2021. aastast Eesti Lennuakadeemia arengukavas (varasemalt rahvusvahelise koostöö strateegias aastateks 2016-2020).

Üliõpilaste ja õppejõudude mobiilsuse korraldamiseks on põhiline vahend Erasmus+ programm. Õpirände koostöö toimib kõrgkoolidevaheliste koostöölepingute alusel, 2022. a lõpuks oli akadeemial 24 koostööpartnerit 20 riigis. Erasmus+ programmi raames korraldatavat õpirännet reguleerib Eesti Lennuakadeemia Erasmus+ Euroopa-sisese õpirände programmi haldamise kord. Akadeemias õppetööd läbiviivad **töötajad** osalevad õpirändes nii mobiilsusprogrammide raames kui akadeemia vahenditest (statistikat tehakse esimese kohta).

Õpirände programmides (Erasmus+ ja DoRa+) osalenud õppejõudude osakaal kõikidest õppejõududest oli 2019. a 55%, 2020. a 54% ja 2021. a 44%, 2022.a 24% (õpirände eesmärk: loengute andmine partnerkõrgkoolis või koolitusel osalemine).

Ülevaade **üliõpilaste** õpirändest perioodil 2019 kuni 2022 on kajastatud tabelis 6. Statistika järgi on viimasel õppeaastal olnud populaarsemad õpirände sihtkohad Holland, Tšehhi, Prantsusmaa, Läti (välispraktika) ja Portugal. Enim käivad Erasmuse õpirändes lennundusettevõtte käitamise eriala üliõpilased, kelle õppekava on kõige paindlikum. Erasmus+ programmi toetuse taotlemise periood õpirändeks välisülikooli algab märtsis (15. märtsil), praktika sooritamiseks välismaal võetakse taotlusi vastu aastaringselt. Kõik üliõpilased, kes taotlevad Erasmus+ programmi toetust, saavad Erasmus+ programmi Euroopa Komisjoni rahalise toetuse, Eesti Vabariigi kaasfinantseeringu toetuse ja vajadusel makstakse ka vajaduspõhist lisatoetust. Kui üliõpilane on huvitatud õpirände ajal blogi pidama, siis ka selle eest makstakse eraldi tasu. Blogid on akadeemia kodulehel ja on innustanud paljusid üliõpilasi oma õpirände valikuid tegema. Akadeemia arvestab õpirändel omandatud õppekava täitmisel lähtuvalt õpiväljundite kattuvusest, arvestatakse, kas õppekavajärgsete õppeainetena/praktikana või vabaainetena. Nominaalne õppeaeg pikeneb õpirändega ühe semestri või aasta võrra, tingimusel, kui üliõpilane sooritab õpirändel vähemalt 15 EAP eest aineid (15 EAP semester/30 EAP aasta).

Tabel 6. Üliõpilaste õpirändes osalemine

Õppeaasta	Üliõpilaste arv**	Erasmuse füüsiline õpiränne	Lühiajaline füüsiline õpiränne	Äsjalõpetanute praktika	Virtuaalne õpiränne	Õpirändes osalejad (%) kogu üliõpilaskonnast
2018/19	242	11	15	4	0	10,7%
2019/20	244	17	0	0	0	6,9%
2020/21	250	6*	0	0	12	7,2%
2021/22	247	15	0	0	1	6,5%
2022/23	253	8	3	0	0	4,3%

* Üliõpilaste arv on antud 10. novembri seisuga.

COVID-19 periood piiras füüsilisi õpirändeid, kuid see andis võimaluse **virtuaalse õpirände** ja **rahvusvahelise koostöö** arendamiseks. Näiteks toimus 2020/2021. õa 12 virtuaalset õpirännet koostöös Soomes asuva kõrgkooliga Haaga-Helia University of Applied Sciences. 2021. a korraldati virtuaalne koostööprojekt Portugalis asuva partneriga Instituto Superior de Educação e Ciências. Projekti raames toimusid nädala vältel virtuaalsed loengud, praktilised töötoad Eesti ja Portugali üliõpilaste segarühmades ning esitlused tulemuste esitlemiseks. 2022 .a ei ole virtuaalsete õpirännete vastu enam huvi tuntud, pigem on aktiivsemaks muutunud huvi füüsiliste õpirännete vastu (üliõpilasvahetus, välispraktika).

Väliskülalisüliõpilased kasutavad õpirändeks samuti enamasti Erasmus+ programmi ning neile pakutakse peamiselt õppimise võimalust. Akadeemiasse tuleb väliskülalisüliõpilasi peamiselt Hollandist, Poolast, Bulgaariast, Leedust, Slovakiast, Šveitsist ja Türgist.

Väliskülalisüliõpilaste suhtluskeel õppimise ajal on inglise keel ning raamatukogu õppekirjandus on 90% ulatuses ingliskeelne. Õpe toimub enamasti koos kohalike üliõpilastega. Väliskülalisüliõpilased on välja toonud, et peamine akadeemia valimise põhjus on mitmekesine ja kvaliteetne lennundusalaste õppeainete valik. Õpirände kogemuse on hinnanud stabiilselt tervikuna heaks või väga heaks 100% väliskülalisüliõpilastest. Ülevaade väliskülalisüliõpilaste osakaalust kogu üliõpilaskonnast on kajastatud tabelis 7.

Tabel 7. Väliskülalisüliõpilaste osakaal üliõpilaskonnast

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Üliõpilaste arv**	242	244	250	247	253
Väliskülalisüliõpilased	20	25	11	20	19
Õpirändes osalejad (%) kogu üliõpilaskonnast	8,3%	10,0%	4,4%*	8,1%	7,5%

**Üliõpilaste arv on antud 10. novembri seisuga.

*2020/2021. õa kevadsemestril mobiilsusi COVID-19 tõttu polnud.

Pakutavate **ingliskeelsete õppeainete** maht on mõlemal semestril ligi 40-45 ainepunkti.

Valikuvõimalused seoses õppekava arendusega on muutunud (inglisekeelsete õppekavade loomine). Lisaks pakub akadeemia ingliskeelset MOOCi “Introduction to Aircraft”, mille infot on levitatud ka välispartnerkõrgkoolide üliõpilastele. Ühe olulise **rahvusvahelise koostöö** osa moodustas 2021. a uute ingliskeelsete õppekavade väljatöötamine. 2021. a avati akadeemias esimene ingliskeelse rakenduskõrghariduse õppekava “Kommertslennunduse juhtimine” (inglise keeles “Commercial Aviation Management”, edaspidi CAM) vastuvõtt, kuid kuna õppekava kohtade arv ei tulnud täis, lükkus CAM õppekava avamine aasta võrra edasi. Uus vastuvõtt CAM õppekavale planeeriti 2022. a jaanuari koos järjekorras teise ingliskeelse rakenduskõrghariduse õppekava “Ärilise lennutranspordi piloot” (inglise keeles “Commercial Air Transport Pilot”, edaspidi CATP) vastuvõtuga (vt ptk 1.2). CAM esimene grupp alustas 2022. a sügissemestril õppetööd akadeemia õppehoones ning neile pakuti lisaks eesti keele ja kultuuri õppeaineid. CATP õppegrupp alustas distantsõppet, mis võimaldab kõrgharidusõppes osaleda tegevpilootidel. Avatud ingliskeelsetesse õppekavadesse on integreeritud Rahvusvahelise Lennutranspordi Ühenduse (International Air Transport Association, *edaspidi* IATA) kursused, mida viivad IATA õppematerjalide põhjal läbi akadeemia sertifitseeritud koolitajad. Akadeemia on ainuke IATA sertifitseeritud koolitusorganisatsioon Eestis (lähimad organisatsioonid on Leedus ja Soomes).

Akadeemia jätkas 2022. aastal osalemist rahvusvahelist lennundusõpet pakkuvate ülikoolide **võrgustikus** Air Transport and Aeronautics Education and Research Association (ATAERA), mille liikmetega koos esitati ka näiteks õppearendusprojekti taotlus Erasmus+ ning mitmete liikmetega toimub suhtlus õppekavade arendamise suhtes. Rahvusvaheliste uute kliimanetraalsete lennundusalaste teadmiste ja paremate praktikate vahendamiseks esitati ka 2022. aasta lõpus taotlus [AZEA](#)-ga (Kliimanetraalse Lennunduse Liit) liitumiseks, mis 2023. aasta alguses rahuldati.

Rahvusvahelistest teadus- ja arendusprojektidest, mida akadeemia juhib või milles partnerina osaletakse, annab põhjalikuma ülevaate 3. peatükk.

1.5 Õppetöö korraldus

Üliõpilased koostasid 2022. aastal üliõpilasesinduse eestvedamisel [hea õppimise tava ning hea õpetamise tava](#) koostati moodustatud töörühmaga, kuhu kuulusid lisaks õppeprorektorile ka õppejõud ja üliõpilane ning lõppfaasis kaasati kogu töötajaskonda. Tavad koostati akadeemia põhiväärtustele (koostöö, usaldus, uuendusmeelsus, paindlikkus) tuginedes.

2022. aastal toimus struktuurimuudatus, mille raames koondati erialaosakondades tegutsenud koordinaatorid õppeosakonda. Muudatuse eesmärk oli tagada õppenõustamise ühetaolisuus kõigi õppijate ja õppejõudude jaoks. Ühiselt kaardistatakse senisest süsteemsemalt väljalangevuse ja katkestamise põhjused, mille eesmärk on töötada välja lisameetmed katkestamise määra vähendamiseks ja nominaalajaga lõpetajate arvu suurendamiseks. Senisest enam soovitakse kasutada õpianalüütika vahendeid, võttes arvesse õppeinfosüsteemis ja digiõppekeskkonnas Moodle olevaid andmeid ja sisseastumise andmeid. Esimese katsetusena analüüsitakse 2023. aastal lõputöö raames väljalangemise ja katkestamise vähendamiseks lennundustehnika õppekava katkestanud üliõpilaste andmeid ning analüüsi põhjal koostatakse katkestaja profiil.

2022. aastal loodi õpetamisoskuste arendamise konsultandi ametikoht õppekvaliteedi toetamiseks, õpikogukonna eestvedamiseks ning õppekavajuhude ja -tiimide toetamiseks õppekava arendamisel. Õpetamisoskuste konsultant on välja arendanud ja läbi viinud mitmeid uusi sisekoolitusi (nt ennastjuhtivat õppijat toetav uurimistöde juhendamine, tõhusa aineprogrammi koostamine), ta veab õppejõudude kogemusseminare ning õppetöö vaatlussüsteemi.

Praktika korraldamine jätkus tihedas koostöös Eestis paiknevate tööandjatega. Projekti "Lennuakadeemia praktika 2021-2022" abil koolitati 45 kooli- ja ettevõttepoolset praktikajuhendajat, praktikuid kaasatakse õppetöösse ning kuus õppejõudu stažeeris tööandjate juures.

Lõputööde kvaliteedi tõstmiseks ja nominaalajaga lõpetajate arvu suurendamise eesmärgil arendati juhendajate metoodikaalaseid teadmisi sisekoolituste kaudu. Üliõpilastele arendati välja ka senisest põhjalikum metoodika kursus "Teadustöö alused" ning jätkati lõputööde seminaridega.

2023. aasta õppetöö korraldusega seotud põhisuunad on järgmised:

- Meetmed (fookusega lennundustehnika õppekaval) väljalangemise vähendamiseks ja lõpetajate arvu tõstmiseks.
- Välispraktika võimaluste kaardistamine ja üliõpilastele pakkumine.

1.6 Õppekavaarendus

2022. aastal laiendati lennundustehnika õppekavas õhusõiduki ehituse ja hoolduse eriala õppurite spetsialiseerumise võimalusi uute moodulite arendamise kaudu. Töötati välja jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja, õhusõidukite hooldusinseneri, õhusõidukite disainiinseneri spetsialiseerumise suunad. Õppekava muudatused on tingitud tööandjate sisendist ning loovad ka soodsamad võimalused õpirändeks, mis lennundustehnika õppekaval on sertifitseeritud eriala rangete reeglite tõttu siiani olnud piiratud.

Kaaluti lennundustehnika õppekava side- ja navigatsioonisüsteemide eriala (edaspidi CNS) sidumist lennuliiklusteenuste õppekavaga, kuid erialade erineva õppeaja tõttu otsustati lükata idee tulevikku. Lennundustehnika eriala sees arendati lõppjärku kaks side- ja navigatsiooni spetsialiseerumist: käitamine ja teenuse arendus. Kuid CNS erialal õppivate tudengite vähesus ei toeta praegu teise spetsialiseerumise avamist ja seega otsustati järgmisel õppeaastal piirduda uuendatud CNS peaerialaga lennundustehnika õppekava sees. Senisest rohkem on toodud õppekavasse erinevaid IT-pädevusi, pidades silmas lennunduse digitaliseerimise ning automatiseerimise suundumusi.

On ettepanek asendada side- ja navigatsioonisüsteemide peaeriala nimetus lennunduse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga. Nime muutmiseks on kaks ajendit: kajastada eriala sisu laienemist uute IT-alaste oskustega ja teha üliõpilaskandidaatidele paremini mõistetavamaks eriala sisu. Turunduslikus mõttes peab eriala uus nimi andma edasi sisu, millega on tegemist ja hoiduma oma keerukusega segadusse ajamisest – IKT on laialt levinud mõiste, mille sisu on

noortele arusaadavam kui lennunduses kasutatav spetsiifiline nimetus. Muudatustega õppekava suunatakse akadeemia nõukogule kinnitamiseks märtsis 2023. a.

2023. aasta põhisuunad õppekavaarenduses on järgmised:

- Roheoskuste arendamise kaardistamine õppekavades vastavalt toetuse „Roheoskused ettevõtete rohepöörde toetamiseks“ raames ning “Go Green” koostööprojekti raames (Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga).
- Rahvusvaheliste õppekavade arendamine lähtuvalt esimeste õppegruppide tagasisidest.
- Kutseõppe õppekava “Õhusõiduki hooldustehnik” arendus B-kategooria lennundustehniliste töötajate koolitamiseks.

2 Personal

2022. aasta olulisemad tegevused personalijuhtimise valdkonnas:

- õppejõudude teadustöö, õpetamis- ja digipädevuste arendamiseks regulaarsete digipädevuse, õpetamisoskuste arendamise ja metoodiliste seminaride korraldamine ning õpetamisoskuste arendamise konsultandi töölevõtmine;
- erialase koostöö tugevdamiseks ja ühistegevuste suurendamiseks erialaosakondade ümberstruktureerimine ning juhtimisstruktuuride lihtsustamine;
- täiendavate õppejõudude ametikohtade loomine ning uute akadeemiliste ning tugifunktsioonide töötajate värbamine;
- akadeemiliste ametikohtade loomise, akadeemiliste töötajate värbamise, karjääriprogressiooni ja karjääriraja nõuete täpsustamiseks korraliste akadeemiliste töötajate töösuhete temaatika koondamine dokumenti „Eesti Lennuakadeemia akadeemilise töötaja töösuhete eeskiri“.

Akadeemias töötas aruandeaasta 31. detsembri seisuga 62 töötajat: 21 akadeemilist töötajat/õppejõudu ja 41 mitteakadeemilist töötajat. Akadeemilised ametikohad jagunesid järgmiselt: üks juhtivlektor, üks dotsent, seitse lektorit, viis õpetajat ja seitse instrktorit.

Aruandeaastal kaasati väljastpoolt akadeemiat õppetöö läbiviimisse kõrgharidus- ning kutseõppe õppekavadel külalisõppejõududena 29 ettevõtete või partnerkoolide tippspetsialisti.

Töötajate kvalifikatsiooni ja erialapädevuste arendamiseks soodustatakse mitmekülgset töötajate tasemeõpet. 2022. a omandas doktorikraadi kaks töötajat ja doktoriõppes õpib kaks töötajat ning magistrikraadi omandas neli töötajat ja magistriõppes õpib kolm töötajat.

2022. a jätkati sisekoolituste korraldamist õpetamisoskuste kui ka teadus- ja arendustegevusalaste pädevuste tõstmiseks erinevatel teemadel: uurimismetoodika koolitused, uurimustööde juhendamise seminar, hindamisseminar, teadusartiklite kirjutamislaager, teadus- ja arendustöö kogemusseminar. Õpetamisoskuste arendamise konsultandi eestvedamisel on algatatud akadeemia oma õpetamise uurimise programm. Alustavad õppejõud, kellel puudub varasem õpetamiskogemus kõrgkoolis, on kohustatud esimese kahe tööaasta jooksul läbima põhjalikuma õpetamisoskuste arendusprogrammi, nt 2022. a sügisel alustasid kolm uut õppejõudu Tartu Ülikooli programmi “Õppimine ja õpetamine kõrgkoolis” läbimist.

Lisaks toetab akadeemia töötajaid akadeemia haridustehnoloog, kes teeb individuaalseid nõustamisi, on loonud metoodilised õppematerjale e-kursuste loomiseks ja sisemiseks kasutamiseks siseveebi lehekülje ELA Digi ABC. Haridustehnoloogi eestvedamisel korraldati 2022. a erinevatel teemadel või erinevate tööks vajalike programmide tutvustamiseks digiõppe teemalisi seminare keskmiselt kord kuus (nt Moodle, Tahvel, viidete haldamine jms) ning täiendavalt pikemaajad digioskuste arendamise koolitusi (nt Power BI algajatele ja Power Query Excelis).

Tabel 8. Personali arvandmed

Personali arvandmed	2021	2022
Töötajate koguarv (va lapsehoolduspuhkusel olijad), sh	56	62
valitud akadeemiliste töötajate arv	16	21
mitteakadeemiliste töötajate arv	40	41
õppetööd läbiviivate mitteakadeemiliste töötajate arv	13	10
külalisõppejõudude arv / sh väliskülalisõppejõud	36/2	29/2
Personali suhtarvud		
täistööajaga akadeemilisi töötajaid	13	20
osalise tööajaga akadeemilisi töötajaid	3	1
täistööajaga mitteakadeemilisi töötajaid	32	29
osalise tööajaga mitteakadeemilisi töötajaid	8	12
Töötajate keskmine vanus		
akadeemilised töötajad (aastat)	42,8	42,2
mitteakadeemilised töötajad (aastat)	40,7	40,3
Töötajate kvalifikatsioonide jaotus		
Akadeemilised töötajad		
PhD, sealhulgas teaduskraadiga	3	6
MA või sellega võrdsustatud haridustasemega	6	7
Doktori- ja magistrikraadiga akadeemiliste töötajate %	56	62
Mitteakadeemilised töötajad		
PhD, sealhulgas teaduskraadiga	1	2
MA või sellega võrdsustatud haridustasemega	18	19
Doktori- ja magistrikraadiga mitteakadeemiliste töötajate %	48	51
Töötajate enesearendus		
Sisekoolituste maht (ak tunnid)	1356	2340
Koolituste maht osaleja kohta (ak tunnid)	25,58	39
Siseriiklike koolituste maht	2959	4269
Koolituste maht osaleja kohta (ak tunnid)	56,91	71,15
Väliskoolituste maht (ak tunnid)	456	728
Koolituste maht osaleja kohta (ak tunnid)	50,67	48,53

Allikas: Riigi finants-, personali- ja palgaarvestuse süsteem SAP

2022. a oli värbamistegevus väga aktiivne. 2022. a alguses jõustunud struktuurimuudatusega lisati struktuuri sidesüsteemide instruktori ja õhusõiduki konstruktsiooni instruktori ametikohad seniste inseneri ametikohtade asemel, lisaks on 2022. aasta jooksul struktuuri lisandunud uute akadeemiliste ametikohtadena lennunduskorralduse juhtivinstruktori, sidesüsteemide lektori, õhusõiduki ehitusmehaanika instruktori ja lennunduskorralduse instruktori ametikohad. Kuulutati välja 24 avalikku konkurssi, millest 12 akadeemilistele

ametikohtadele, millest viis konkurssi tuli kuulutada luhtunuks sobivate kandidaatide puudusel, ja 12 mitteakadeemilistele ametikohtadele, millest üks tuli kuulutada luhtunuks. Kõige konkurentsitihedamad olid inglise keele õppejõu konkursid. Kõige keerukam on leida töötajaid lennundusspetsiifilistele ametikohtadele ja tehniliste erialade õppejõudude ametikohtadele. Ülevaade personali konkurssidest on tabelis 9.

Tabel 9. Personali värbamisel konkurss kohale

	2021	2022
Akadeemilised ametikohad	6	7,6
Mitteakadeemilised ametikohad	6,5	5,7

2023. aasta põhisuunad personalijuhtimise valdkonnas:

- Jätkub töötajate teadustöölase kompetentsi, õpetamis- ja digipädevuste arendamine, sh multikultuurses klassiruumis õpetamise toetamine.
- Akadeemiliste struktuuride tugevdamine, täiendavate õppejõudude ja tugispetsialistide värbamine, sh mehitamata õhusõiduki süsteemide valdkonna täiendav mehitamine.
- Kasvanud organisatsioonis ühtse meeskonnatunde tugevdamine.
- Tööandja maine ja väärtuspakkumise edasiarendamine.

3 Teadus- ja arendustegevus

3.1 Olulisemad tegevused teadus- ja arendustegevuses

Nii nagu 2021. aastal, oli ka 2022. aastal fookus mehitamata lennundusega seotud teenuste väljaarendamisel (sh ADAPTER võrgustik ELASTRA II projekti raames), kuna valdkond on väga kiiresti arenev ning ettevõtete ja koostööpartnerite vajadus akadeemilise kompetentsi järele kiiresti kasvav. 2022. aasta ja ELASTRA II projekti lõpuks on akadeemia kodulehel kirjeldatud kokku 10 erinevat haridus- ja arendusteenuste paketti, mida järgnevatel aastatel vastavalt tehnoloogiate ja kompetentside arenedes täiustatakse. Eesti Lennuakadeemia on liitunud erinevate koostöövõrgustikega ettevõtete toetamiseks ja teenuste pakkumiseks. Lisaks Eesti Lennundusklastrile on akadeemia [Eesti Vesinikoru](#) toetusrühma liige, osaleb koos teiste Eesti partneritega [DIANA](#) programmi (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic) pakkumises ning 2023. a kevadel on liitumas [ESA BIC Estonia](#) Tartu Teaduspargi konsortsiumiga.

Akadeemia tugevuseks on head koostöösidemed kogu Eesti lennundussektoriga ja Eesti lennundusklastriiga, mille assotsieerunud partner akadeemia on. Lennundusklastri on viljakaks pinnaseks koostööplatvormi kliimanetraalse transpordi arenduskeskuse ZeroEST käivitamisel, kus Eesti Lennuakadeemial on oluline roll Tartu tuleviku lennunduse ökosüsteemi eestvedamisel ja toimimisel. 2022. aastal osaleti ZeroEST töömeeskonnaga mitmel rahvusvahelistel visiitidel Tartu mehitamata lennunduse ökosüsteemi tutvustamiseks ning rahvusvaheliste projektikonsortsiumitega liitumiseks ning mehitamata lennunduse parimate praktikatega tutvumiseks.

ELA on 2022. aastal osalenud mitmetes projektikonsortsiumites, et esitada taotlus Horizon Euroopa ja ERASMUS+ programmidesse ning jätkab sama strateegiat ka edaspidi. Ainuüksi aastal 2022 anti sisse 10 projektitaotlust, millest eriliselt sooviks välja tuua kaks positiivset otsust, mille raames tegevuste elluviimine loob võimalused akadeemial *U-space ja Urban Air Mobility* teemadel olla Euroopas eestkõneleja – Interregi rahastatud CITYAM ning Horisont Euroopa rahastatav SAFIR-Ready. Edukaks osutunud 2021. aasta projektitaotlus Euroopa Kosmoseagentuuri koostöös SKYCORP OÜga, mille tulemusena viidi läbi teostatavusuuring, kuidas rakendada kosmosetehnoloogiaid linna õhuliikluse paremaks korraldamiseks, sai hinnatud Euroopa Kosmoseagentuuri poolt maksimumpunktidega ja nendepoolse soovitusel demonstraatorprojektiga edasi liikuda.

Lisaks toimivale koostööle õppetöö läbiviimisel laiendab ELA koostööd Eesti teiste kõrgkoolidega ka arendustegevuste ning rakendusuuringute valdkonnas. 2022. a teostati Kaitseväe Akadeemiaga koostöölepingu raames arendusprojekt mehitamata õhusõidukite ja nende elutsükli analüüsimiseks. Koostöös Sisekaitseakadeemia kaugseire teadus- ja arenduskeskusega alustati mehitamata õhusõidukite käitamiseks ja testimiseks mõeldud eraldatud õhuruumi ehk Väike-Maarja testala loomisega, mille komponentideks on UAS käitamine, stsenaariumite läbiviimine ja UAS tõrje. Sõlmiti teadustööalased koostöölepingud Tartu Ülikooliga (mehitamata õhusõiduki juhtimine muutavas keskkonnas) ja Eesti Maaülikooliga (nanopulbrite mõju uurimine õhusõiduki heitgaaside koostises).

Oluliseks arendustööks on *U-space sandboxi* arendus koostöös Transpordiameti ja Lennuliiklusteeninduse ASiga, kus ELA töötas välja U-space testala visioonidokumendi. Praegu tehakse *sandbox*'i rajamiseks ettevalmistusi ning tulevikus nähakse Eesti Lennuakadeemiat *sandbox*'i käitajana ja lõppkasutaja tugistruktuurina.

Tabel 10. Rakendusuringutes ja arendusprojektides osalemine

Arendusprojektides osalemine 2022		
Staatus/toiming	Projektide arv	Projektid
Esitatud projektitaotlused	11	<ul style="list-style-type: none"> - Alliance4Avia-Skills - Eduport - COVE H2 - LULU - drones4STEM - Integra - Green Airport Hub - CITYAM - SAFIR-READY - NextGenATM - VIS
Positiivse otsuse saanud projektitaotlused	4	<ul style="list-style-type: none"> - CITYAM <small>Interreg BSR</small> - SAFIR-READY <small>SESAR</small> - NextGenATM <small>Erasmus+</small> - VIS <small>Hollandi riiklik rahastusprogramm</small>
Tagasilükatud projektitaotlused	7	<ul style="list-style-type: none"> - Alliance4Avia-Skills - Eduport - COVE H2 - LULU - drones4STEM - Integra - Green Airport Hub
Lõppenud projektid	3	<ul style="list-style-type: none"> - Space4UAM - Simulation Based Learning in Aviation - ELASTRA II - Kaitseväe Akadeemia koostööprojekt
Jätkuvad projektid	3	<ul style="list-style-type: none"> - FF2020 - Sisekaitseakadeemiaga mehitamata lennunduse ja kaugseire valdkonnaga seotud teadus- ja arendustöö käivitamine - U-space sandbox
Teadustöölane koostöö	3	<ul style="list-style-type: none"> - Madala Reynolds'i arvuga propellerite induktiivkasuteguri uurimine katsestendiga - Nanopulbrite mõju uurimine õhusõiduki heitgaaside koostises - Mehitamata õhusõiduki juhtimine muutavas keskkonnas
Rakendusuringute/teenuste ülevaade 2022		
Läbiviidud rakendusuringud/teenused	3	<ul style="list-style-type: none"> - Tartu lennujaama arengupotentsiaali väljaselgitamine ja mitmekülgse arengu

		planeerimine - Kuressaare lennujaama lähenemisprotseduuride valideerimine - EW live raames UAS lennutamine
Kestvad rakendusuuringud/teenused	2	- UAS käitaja käsiraamatu ja käitamise protseduuride väljatöötamise konsultatsioonid - Liivi lahe meretuulepargi mõju lennundusele

3.2 Uurimistöö ja arendusprojektide publitseerimine

Ülevaade õppejõudude avaldatud publikatsioonidest Eesti Teadusinfosüsteemi klassifikaatorite järgi on esitatud tabelis 11.

Tabel 11. Publikatsioonid

ETIS klassifikaator	2019	2020	2021	2022
1.1	1	1	4	4
1.2	-	1	-	-
1.3	1	-	-	-
3.1	1	-	2	1
3.2	-	1	-	-
KOKKU	3	3	6	5

2023. aasta põhisuunad teadus- ja arendustegevuses:

Rakenduskõrgharidust pakkuvatel kõrgkoolidel puudus senini teadus-arendustegevuse (T&A) tegevustel riiklik rahastus. Rakendusuuringuid teostatakse nõudluspõhiselt ja otsesed kulud tasutakse tellijate poolt. Tegevustoetusest või olemasoleva eelarvemahuga T&A-tegevuse rahastamine vajalikus mahus ei ole võimalik ning ootus ELA-le rakendusuuringute pakkumises ja kvaliteedis arenguhüppe tegemine olemasolevatele ressurssidele tuginedes oleks kaheldav, kuigi ühiskonna ootus ja vajadus on suur. 2021. aastal koostati Rakenduskõrgkoolide Rektorete Nõukogu arendusrühma poolt rakenduskõrgkoolide teadus-arendustegevuse rahastusmudeli ettepanek, mille baasil on antud lootust, et 2023. a eraldatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsusalas olevatele rakenduskõrgkoolidele T&A-tegevuseks vastav sihttoetus. ELA plaan antud eraldise korral on luua kuni kolm professori ametikohta fookusvaldkonna arendamiseks (lennunduse sidesüsteemid ja sensorika ning õhuliikluse korraldus (*U-space*)); suunata kuni kolm akadeemilist töötajat teadmussiirde doktorantuuri (TÜsse ja TalTechi) ning teaduri positsioonile (akadeemiline järelkasv), jätkata T&A meetodika koolituste, kirjutamislaagrite ja kogemusseminaride korraldamisega.

4 Ühiskonna teenimine

4.1 Elukestev õpe

Akadeemia jaoks on üheks oluliseks eesmärgiks seoste loomine ühiskonnaga, mille hulka kuulub ka lennunduse tutvustamine ja populariseerimine laiemalt. Selleks pakutakse igal aastal mitmekülgseid võimalusi alates ekskursioonidest (kooligrupid jt huvilised), erinevatest lennunduskoolitustest, osalemisest valdkondlikel sündmustel ja teabepäevadel kuni lahtiste uste päeva ja simulaatori huvilendudeni.

Koolinoortele on suunatud koostööpaketid üldhariduskoolidele, mille raames pakub ELA vastavalt kooli vajadusele ekskursioone Eesti Lennuakadeemias, valdkonaspetsiifilisi huviringe, kursusi, valikaineid ja õppekäike. Akadeemia osaleb enamikel Eestis toimuvatel haridusmessidel ja karjääripäevadel (nt Lahe Koolipäev, Robotex International, Õpi Tartus!, Viljandi Gümnaasiumi teadus- ja karjääripäev, Cyber Battle jne). 2022. a sai laiemat meediakajastust akadeemia osalemine telesaates Rakett69, kus üks saade oli pühendatud lennundusteamadele. Lisaks teeb akadeemia koostööd Tuleviku Tegijate platvormiga, pakkudes külalistunde ja ekskursioone. COVID-19 järgsel perioodil on taas äärmiselt populaarseks saanud tudengivarjuks olemine (47 külastust 2021/2022. õppeaastal) ja kasvav huvi on ka tudengisaadikute vastu (üliõpilased erinevatelt õppekavadelt), kes on valmis jagama oma kogemusi ning vastama huviliste küsimustele.

Iga aasta veebruaris või märtsis avab akadeemia huvilistele oma ukseid. COVID-19 pandeemia mõjude tõttu toimus 2022. aasta lahtiste uste päev veebiülekanadena, kogudes jooksvalt ligi 200 jälgijat ning ligi 1000 järelvaatamist.

Lennundushuvilistele ja akadeemias õppimisest huvitatud isikutele on aastaid pakutud e-kursusena toimuvat tasuta täienduskoolitust “Sissejuhatus lennunduserialadesse”. Kursus teeb põgusa sissevaate lennundusega seotud teemadesse ja toetab ka huvilise ettevalmistust sisseastumiseks. 2022. a avati “Sissejuhatus lennunduserialadesse” veebipõhiselt kolm korda ja kokku lõpetas kursuse edukalt 154 osalejat.

Uute algatustena alustas 2021. a lõpus intervalliga üks episood kuus *podcast* “Lennurada 03”, mis keskendub lennundusettevõttele ja tulevikutehnoloogiatele ning kus arutletakse nii traditsioonilise kui ka rohe- ja mehitamata lennunduse üle ning selle üle, kuidas uute tehnoloogiate kasutuselevõtt suhestub meid ümbritseva keskkonna ning inimestega. Veidi enam kui aastaga on *podcast*’id leidnud valdkonna populariseerimisel oma kindla ja olulise koha.

Potentsiaalsete sisseastujate kõrval püütakse jõuda ka teiste lennundushuvilisteni: akadeemia pakub lennuki- ja kopterisimulaatorites huvilennu teenust. Teenus on väga populaarne ja tarbijaid leidub koolieelikutest pensionärideni. Samuti külastatakse akadeemiat ja simulaatoreid erinevate firmaürituste ajal. Õhusõiduki juhtimise eriala tutvustamiseks ja lennunduse populariseerimiseks toimus 2019. a üle 220 huvilennu sessiooni, 2020. a 46 (vaid

augustis ja septembris) ja 2021. a 100 sessiooni (pandeemia tõttu avasime simulaatori huvilistele alles augustis) ning 2022. a taas üle saja - 112 sessiooni. Huvilennu kinkekaartidega toetab akadeemia ka erinevaid haridus- ja noorteüritusi.

Järjest enam püütakse kaasata Eesti Lennuakadeemia vilistlasi. Nendele on suunatud kvartaalne infokiri, on loodud Facebooki grupp, kuhu kuulub üle 50% kõikidest vilistlastest ning sündmusena toimub kord aastas Eesti lennundusseminar, mis toob vilistlased Eesti Lennuakadeemia majja.

Personaalse sideme loomiseks noortega osaleb akadeemia ka erinevatel haridus- ja karjääriüritustel üle Eesti. Samuti on traditsiooniliselt osaletud kõikide Eesti lennupäevade korraldamises, pakkudes omapoolset abi nii sündmuse korraldamisel kui vabatahtlike tudengite näol. Pikka aega on toetatud SA Heategevusfondi projekti Minu Unistuste Päev, mille eesmärk on ellu viia raskelt või krooniliselt haigete laste unistusi. Pakutud on lendamiskogemust simulaatorites. 2022. a lennundusseminari ajal korraldati ka heategevuslik oksjon, mille tulu annetati fondile.

Suurematest üritustest on akadeemia osalenud kas toetajana või korraldajana alates 2020. aastast "Solaride päikeseauto ehitamise" projektis ning 2021. a rahvusvahelisel robotikafestivalil Robotex International ja küberturvalisuse üritusel "Cyber Battle of Estonia". Augustis 2022. a toimus seminar "Kuidas panna droonid enda heaks õigesti tööle?" koos demolendudega, mille eesmärk oli populariseerida mehitamata õhusõidukite teemakäsitlust ühiskonnas.

Akadeemia panustab kogukonna heaolusse, võimaldades oma kohviku ja raamatukogu külastamist. Akadeemia pakub ruumide renti ja konverentsiteenuseid nii ettevõtetele kui avaliku sektori asutustele ja aulat kasutab (tasuta) treeninguteks rahvatantsurühm Pääkpöörd. Lisaks on akadeemias toimunud mitmesuguseid ettevõtmisi ka lähipiirkonna elanikele (vaktsineerimisbuss, doonoripäev, annetuste kogumine).

4.2 Täienduskoolitused

2022. aasta kõige olulisemaks arenguks akadeemia täienduskoolituste valdkonnas võib pidada senise täienduskoolituste pakkumise süsteemi ümberkujundamist sihtrühmapõhiselt ehk lennundusettevõtete tegevusvaldkondi arvestades. ERF projekti "Eesti Lennuakadeemia kompetentsikeskuse väljaarendamine" raames valmisid ettevõtete tegevusvaldkondade-põhised haridus- ja arendusteenuste pakettid, kus akadeemia pakutavad vastava valdkonna koolitused ja arendusteenused on omavahel sidustatud – haridusteenused hõlmavad erinevaid täienduskoolitusi, arendusteenuste raames on võimalik tellida nii rakendusuringuid kui arendustöid või saada professionaalset nõustamist valdkonna ekspertidelt. 15.03.2023 seisuga on akadeemial pakuda 10 haridus- ja arendusteenuste paketti, nendest viis on suunatud ka rahvusvahelisele turule.

2022. aasta koolitustegevuses oli jätkuvalt põhiosakaal tellimuskoolitustel, kuid akadeemia on järjest suurendanud ka n-ö avaliku registreerimisega koolituste toimumist. Enim koolitusi korraldab akadeemia 2022. aastal lennuliikluse insener-tehnilise personali (ATSEP) jaoks (10 koolitust), mille tellijateks olid Kaitsevägi, AS Tallinna Lennujaam ja Lennuliiklusteeninduse

AS. Kõige enam osalejaid oli MOOCidel “Sissejuhatus lennunduserialadesse” ja “Introduction to Aircraft”, mille eesmärk on ühiskonnas lennundusalase teadmuse ja huvi levitamine ning lennunduserialadele sisseastujate ettevalmistamine.

ESF programmi „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ raames viis akadeemia 2022. aastal läbi kaks tasuta täienduskoolitust ning ESF projekti praktikasüsteemi arendamine raames koolitati kolmel erineval tasuta koolitusel 24 praktikajuhendajat. Mitmed koolitused toimusid koostöös rahvusvaheliste koolitusorganisatsioonidega (Entry Point North, EuroUSC Italia, Robots Expert).

Sügisel 2022 avas akadeemia täienduskoolitustena kaks mikrokraadiprogrammi (lendude planeerija, jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja), mis valmisid tihedas koostöös lennundus-ettevõtetega. Jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja õppekaval alustas kolm õppijat.

Tabel 12. ELA täienduskoolitused 2022*

Õppekavarühma nimetus	Täienduskoolitust alustanud õppijate arv	Väljaantud tunnistuste/tõendite arv**	Toimumiste arv	Kursused mahus kuni 8 akadeemilist tundi	Kursused mahus 9-26 akadeemilist tundi	Kursused mahus 27-80 akadeemilist tundi	Kursused mahus 81–240 akadeemilist tundi	Kursused mahus rohkem kui 240 akadeemilist tundi
Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	179	154/23	22	6	6	10	0	0
Transporditeenused	437	324/66	19	7	10	2	0	0
Arvutikasutus	19	15/0	1	0	0	1	0	0
KOKKU	635	493/89	42	13	16	13	0	0

*Ei sisalda kolme koolituse andmeid, mis algasid 2022. ja lõppesid 2023. aastal.

**Tõend on väljastatud koolituste puhul, mille käigus ei hinnatud õpiväljundite saavutatust.

Tabel 13. Täienduskoolituste tellijad 2022

Tellijä	Koolituste arv (toimumised)
AS Tallinna Lennujaam	7 (sh 1 koolitus koos Kaitseväe osalejatega)
Kaitsevägi	6 (sh 1 koolitus koos AS Tallinna Lennujaam osalejatega)
Lennuliiklusteeninduse AS	5
Transpordiamet	3
NyxAir OÜ	2
Sisekaitseakadeemia	2
AS Airest	1
Pakker Avio AS	1
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	1
Diamond Sky OÜ	1

2023. aasta põhisuunad ühiskonna teenimises:

- Lennunduse tutvustamine ja ühiskonna harimine lennundusega seotud küsimustes populaarteaduslike tegevuste kaudu (avalikud loengud, lennunduse *podcast* “Lennurada 03”, koostöö erinevate kõrg- ja üldhariduskoolidega, populaarteaduslikud videod, telesaated ja üritused).
- Lennunduse ökosüsteemi ja Eesti Lennuakadeemia kui lennunduse kompetentsikeskuse kuvandi tugevdamine strateegilise riigisisese ja rahvusvahelise koostöö (osalemine võrgustikes, kuulumine lennundusorganisatsioonidesse, koostöö partnerkõrgkoolidega) kaudu.
- Kahesuunaline koostöö ettevõtete ja organisatsioonidega (partnerite rakendamine vastuvõtuturunduses ja populaarteaduslikes tegevustes, panustades samaaegselt partnerite tuntuse suurendamisse).
- Osalemine lennundus- ja haridusvaldkonna tulevikku kujundavates töögruppides ja otsustuskogudes (lennundusklaster, Rakenduskõrgkoolide Rektorate Nõukogu ja Haridus- ja Teadusministeeriumi töörühmad) eesmärgiga välja selgitada ja arendada valdkonnale olulisi teenuseid.
- Haridus- ja arendusteenuste pakkumine lennundusorganisatsioonidele jt huvigruppidele.
- Paindlike enesetäiendusvõimaluste pakkumine erinevate lennundusvaldkonna täienduskoolituste kaudu.

5 Töö- ja õppekeskkond

2022. aastal olid olulisemad tegevused:

- Päikesejaama töölerakendamine õppehoone katusel;
- Õppehoone BIM-süsteemi edasiarendamine. Päikesejaama juhtimise integreerimine hooneautomaatika visualiseeringusse;
- Energiajulgeoleku tagamiseks küttesüsteemi laiendamine vedelkütte võimalikuks kasutamiseks ja küttesüsteemi autonoomse generaatorsüsteemiga liitmine;
- Nüüdisaegse töö- ja õpikeskkonna lahenduste projekteerimine koostöös arhitektuuribürooga b210 ja lahenduste prioriteetide valimine;
- Sisevalgustuse (I korruse fuajee) osaline üleviimine energiatõhusamatele LED-valgustitele;
- Akustiliste kabiinide soetus ja sisustamine vajaliku tehnikaga loomaks eraldiseisvad ja vaiksed kohad e-õppe toetamiseks ja rühmatööde läbiviimiseks;
- Enimkasutatavate printerite nüüdisajastamine.

2023. aasta põhisuunad taristu arendamisel:

- Nüüdisaegse töö- ja õpikeskkonna lahenduste etapiviisiline realiseerimine; fuajee II korruse töölaud ja istumisalused;
- Sisevalgustuse üleviimine energiatõhusamatele LED-valgustitele;
- Küttesüsteemi uuendamine ja üleminek maaküttele;
- Päikesepargi laiendamine ja akusalvestuse võimekuse loomine;
- Tehisintellekti (AI) rakendamine hooneautomaatika juhtimisse;
- Elektriautode laadimispunkti ehitus;
- Vananenud serverilahenduse uuendamine;
- Digitaalne osalussüsteem ehk nüüdisaegne kohalolijate ja puudujate märkimislahendus kohalkäimise jälgimiseks ja analüüsiks;
- Olulisemate andmete ja teenuste varundamine majast välja (nn *off-site backup*) – täiendamine;
- IT-teenuste ja seadmete turvalisuse tõstmise jätkamine, võttes aluseks 2020. a tehtud arvutivõrgu auditi; vajadusel teha uus värskem audit;
- WiFi leviala ja võimekuse parendamine uute seadmetega;
- Töötajate sülearvutite ja töökohtade nüüdisajastamine.

6 Organisatsiooni juhtimine ja arendamine

6.1 Juhtimine

ELA lähtub jätkuvalt oma tegevuses 2021. aastal kinnitatud arengukavast perioodiks 2021-25. ELA visioon on kujuneda rahvusvaheliselt hinnatud lennunduse koolitus- ja arenduspartneriks, milleks on seatud järgmised strateegilised eesmärgid:

1. Oleme kvaliteetset õpet pakkuv jätkusuutlik rakenduskõrgkool.
2. Meie haridus-, teadus- ja arendusteenused on mitmekesised ning arvestavad tulevikutehnoloogiaid.
3. Toimub rahvusvaheline aktiivne partnerlus õppe-, teadus- ja arendustöös.

Juhtkonna tegevus lähtub nimetatud eesmärkidest. Olulisemad otsused on ELA nõukogu pädevuses, mille istungeid toimus 2022. a kokku 16. Kokkuvõtte nõukogu tööst:

- Kinnitati Erasmus+ Euroopa-sisese õpirände programmi haldamise kord, õppekulude hüvitamise määrad 2022/2023. õa ja 2023/2024. õa, õppekohtade arvud 2022. a ja nende muudatused, õppekohtade arvud 2023. a, praktikaeeskiri, õppekulude hüvitamise tingimused ja kord, akadeemilise töötaja töösuhete eeskiri, täienduskoolituste õppekorralduse ja täienduskoolitustegevuse kvaliteedi tagamise kord, konkursi „Aasta tegu Eesti lennunduses“ statuut, õppekavade nõukogud.
- Valiti sidesüsteemide instruktor ja õhusõiduki konstruktsiooni instruktor, inglise keele õpetaja, õhusõiduki ehitusmehaanika õpetaja, sidesüsteemide lektor, õhusõiduki süsteemide instruktor, lennunduskorralduse instruktor, navigatsioonisüsteemide lektor.
- Kinnitati majandusaasta aruanne 2021. a, sh eelarve täitmise aruanne.
- Kinnitati struktuurimuudatus, millega moodustati seniste lennuliiklusteeninduse, õhusõiduki juhtimise ja lennunduskorralduse osakondade baasil uus lennundusteenuste osakond. Muutusega kaasnes ühetaolisem lähenemine üksuste töökorralduses ning selgem ülesannete jaotus ja vastutus, kuna struktuuriüksuste tegevus põhineb õppekavade õppekavarühmade ja õppesuundade jaotuse loogikal. Sama muutusega tugevdati õppeosakonda õppe koordineerimise funktsiooni täitmisel, kiirem ja mugavam on nüüd ka üliõpilastele suunatud õppealase info ning nõustamise teenus. Kuna muudatused puudutasid suurt osa organisatsioonist, siis uuendati ka turundus- ja kommunikatsiooniosakonna ning lennundustehnika osakonna põhimäärused.
- Kinnitati lennundustehnika, lennunduskorralduse ja õhusõiduki juhtimise õppekavade 2022/2023 uued versioonid. Kinnitati mitmete õppekavade versioonide muudatused, õppurite õppetegevuse ja akadeemia esindamisega seoses tekkivate kulude hüvitamise korra muudatused, tekli statuudi muudatused.
- Kooskõlastati õhusõiduki hooldustehniku õppekava moodulite rakenduskava.
- Kinnitati CAM ja CATP õppekava 2022/2023. õa vastuvõtueeskirja muudatused ja 2023/2024. õa vastuvõtueeskiri, rakenduskõrgharidusõppe 2023/2024. õa vastuvõtueeskiri.

ELA nõunike kogu istungeid toimus 2022. aastal kokku neli. Aasta jooksul anti nõunikele regulaarselt ülevaateid akadeemias toimuvatest ja tulevikus plaanitavatest tegevustest, näiteks

õppejõudude atesteerimine, struktuuri ja koosseisu ümberkorraldamine, arendusprojektides osalemine jt. Nõunikega arutatud peamised teemad olid:

- vastuvõtt ja väljalangevus,
- õppekavade arendus;
- lõputööde teemad ja ettevõtete koostöö, eriti arvestades fookusvaldkonda;
- täiendus- ja ümberõpe, mikrokraadid;
- haridus- ja arendusteenuste paketeerimine ning kommunikatsioon;
- uurimis- ja arenduskoostöö küsimused;
- rahvusvahelistumine;
- ELA roll kompetentsikeskusena fookusvaldkonnaga, sh testkeskusena NATO DIANA ja ZeroEST Tartu testpiirkonna jms algatustes;
- institutsionaalne akrediteerimine;
- rahastamine.

Nõunike kogu koosseis katab hästi valdkonna olulisemate huvirühmade ringi ning on rahvusvaheline, toetades ELA eesmärke eriti rahvusvahelistumisega seoses. Perioodi jooksul nõunike kogu koosseis muutus, valiti ka uus esimees ja aseesimees. Kokku oli aasta lõpu seisuga akadeemia nõunike kogus 12 kõrgetasemelist lennundusvaldkonna eksperti/juhti, sh nii Haridus- ja Teadusministeeriumi kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad. Nõunikega igas kvartalis kohtumine on aidanud hoida oluliste huvirühmadega head regulaarset kontakti, mida võib pidada piisavaks.

Akadeemia juhtimissüsteem põhineb väärtustel ja kaasamisel. Ülesandeid täidetakse ja otsuseid tehakse võimalikult lühikese juhtimisahela põhimõttel, mis võimaldab seada eesmärke ja vastutusi selgemalt. Läbipaistvad, läbi räägitud juhtimisotsused aitavad maandada riske ja tõsta üldist teadlikkust. Juhtkond tegutseb kokkulepitud väärtuste juurdumiseks organisatsioonikultuuris süstemaatiliselt ja toetab seda isikliku eeskujuga.

ELA jätkusuutlikkuse tagamine efektiivse juhtimissüsteemi kaudu

ELA juhtimiskorraldus on taganud, et organisatsiooni ressursse on kasutatud eesmärgipäraselt ja ELA tegevuses ei ole esinenud rikkumisi, sh õigusalaseid. 2021. a tehtud otsus juristi värbamiseks on märgatavalt aidanud kaasa juriidiliste küsimuste lahendamisele, samuti on see toetanud ELA vastu suunatud suuremahulise materiaalse nõudega seotud aastatepikkuse kohtuvaidluse (ELA vs Instigo Eesti OÜ) edukat lõpetamist. Riskide hindamisega on tegeletud põhjalikumalt ja see on taganud parema teadlikkuse ohtudest igal juhtimistasandil. Parendusmeetmeid on rakendatud jooksvalt, muudatused on läbi viidud kaasavalt. Juhtimissüsteem on suuresti korrastatud, vastab suhteliselt väikese organisatsiooni vajadustele ega vaja lähiajal olulist korrigeerimist. Lennunduskoolituse organisatsioonide ja treeningvahendite sertifikaadid (3+3) on olnud jätkuvalt kehtivad, mis on võimaldanud lennundusõpet läbi viia katkematult. Juhtimissüsteemi põhirõhk on olnud õppetegevuse tagamisel, kuid selle kõrvale on jõuliselt kerkinud arendustegevuste, koostööprojektide jms osa, mille kindlustamiseks ressursidega on juhtkond aasta jooksul intensiivselt tegelenud. Palju tähelepanu on saanud partnerlussuhete edendamine ja koostöövõimaluse selgitamine teiste kõrgkoolide, lennundusklastri ning uusi tehnoloogiaid arendavate ettevõtete-asutustega.

2022. a tehti toimetõhususe ja juhtimiskvaliteedi tõstmise vajadusest lähtuvalt muudatusi nii struktuuris kui koosseisus. Ümberkorralduste üks eesmärk on olnud juhtide töö tõhustamine. Mahukaid muudatusi on tulnud teha ka eelnevatel aastatel, mis on põhjutanud valdavale osale töötajatest täiendavat koormust, seetõttu on 2023-2024. a sihiks suurema stabiilsuse saavutamine ja sisutööle keskendumise võimaldamine.

ELA arengukava 2021-2025 elluviimine

[ELA arengukava 2021-2025](#) täitmiseks ellu kutsutud muudatusprojektide edenemist jälgitakse PlanPro süsteemis. Vastutused muudatusprojektide elluviimise eest on määratletud ja edenemist jälgitakse regulaarselt rektoraadis. Iga strateegiakaardi eest vastutaja annab keskmiselt kaks ülevaadet aastas.

ELA juhtimise peaesmärgid 2023:

- institutsionaalse akrediteerimise ettevalmistamine ja edukas läbimine;
- jätkuv tugevdatud tähelepanu rahvusvahelistumise ning teadus-arendustöö valdkondadele, täiendavalt eraldatava T&A sihttoetuse kiire ja eesmärgipärane kasutamine.

6.2 Finantsjuhtimine

Akadeemia kogueelarve oli 5 635 472 eurot, sellest majandustegevusest laekuvast tulust sõltuvad kulud moodustasid 16,97% ning struktuuritoetused 3,35%.

Tabel 14. Akadeemia kogueelarve eurodes

Tegevustoetus (sh 2021. a jääk 357 469), investeeringud	4 452 516
Majandustegevusest laekuvad vahendid (sh 2021. a jääk 431 045)	956 321
Struktuuritoetused	188 870
Muud toetused	37 765
Kogueelarve	5 635 472

Eelarvevahendite kasutamine on toodud tabelis 15.

Tabel 15. Eelarvevahendite kasutamine eurodes

	2021	2022
Kulud tegevustoetuse vahenditest	3 412 5 677	3 958 385
sh investeeringud	42 290	73 221
sh personalikulud	2 002 212	2 421 943
sh õppe- ja majandamiskulud	1 346 860	1 443 361
sh õppetoetused	21 315	19 860

Üle viidud järgmisse eelarveaastasse	357 469	462 786
Kulud majandustegevusest laekuvatest vahenditest	235 659	277 776
sh personallikud	97 142	103 802
sh õppe- ja majanduskulud	132 971	173 974
sh õppetoetused	2 700	0
sh investeeringud	2 846	0
Üle viidud uude eelarveaastasse	431 045	678 545
Kulud struktuurifondide toetustest	285 219	188 870
Kulud muudest toetustest	13 035	37 765
KOKKU KULUD	4 735 104	5 604 127

Tabel 16. Eelarve täitmise aruanne.
Tekkepõhine eelarve täitmine – 2022 koond (seisuga 15.03.2023)

	Eelarve	Täitmine	Jääk
Tulud	838 464,71	2 041 131,45	1 202 666,74
Kaupade ja teenuste müük		525 275,88	525 275,88
Tulu majandustegevusest		525 275,88	525 275,88
Saadud toetused		226 635,43	226 635,43
Saadud välistoetused		169 344,03	169 344,03
Saadud kodumaised toetused		57 291,40	57 291,40
Muud tulud		49 681,80	49 681,80
Muud eespool nimetatamata tegevustulud		49 681,80	49 681,80
Muud siirded riigiasutustelt		1 239 538,34	1 239 538,34
Kulud	-5 554 545,06	-4 524 502,62	1 030 042,44
Tegevuskulud	-5 554 545,06	-4 379 148,56	1 175 396,50
Detailsemalt jaotamata eelarve	-5 554 545,06	-4 379 522,87	1 175 022,19

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded		374,31	374,31
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus		-201 605,47	-201 605,47
Siirded riigiasutustele		56 251,41	56 251,41
Tulem	-4 716 080,35	-2 483 371,17	
Investeeringud	-205 245,41	-73 221,23	132 024,18
Finantseerimistehingud		-141 117,24	-141 117,24
Kohustuste suurenemine		376,65	376,65
Kohustuste vähenemine		-376,65	-376,65
Muu nõuete ja kohustuste muutus		-141 117,24	-141 117,24
Käibemaksukulu		-158 895,14	-158 895,14
Tegevuskuludelt		-144 250,88	-144 250,88
Põhivara soetuselt		-14 644,26	-14 644,26

Suuremad omatulu toonud projektid olid:

- Kaitseväe Akadeemia kadettide koolitus – 25 417 €;
- Ingliskeelsete õppekavade õppemaksud – 83 670 €;
- Lennujuhtimissimulaatori kasutamine täienduskoolituste läbiviimiseks – 23 322 €;
- Lennundustehniliste töötajate täienduskoolitused – 109 126 €;
- Lennuki ja kopteri lennutreeningseadmete kasutamine täienduskoolituste läbiviimiseks ja akadeemia tutvustamiseks – 11 420 €;
- Instigo Eesti OÜ mehitamata lennunduse 2017. a rakendusuuring (kohtuvaidluse tulemus) – 160 745 €.

6.3 Kvaliteedi tagamine

ELA lähtub oma tegevuse kvaliteedi tagamiseks ja nõuetele vastamiseks hariduse ja lennunduse õigusaktidest. ELA põhitegevused on kirjeldatud ELA põhimääruses, ELA juhtimiskäsiraamatus ja koolitusorganisatsioonide (ATO, ATSTO, MTO) ning lennuki ja kopteri lennutreeningvahendite (FNPT) käsiraamatutes ning ELA siseregulatsioonides.

Haridus- ja teadusministri käskkirjaga (vt ministri 11.06.2020. a käskkirja nr 132 ja 17.12.2021. a käskkirja nr 1.1-2/21/380) on väljastatud ELA-le õppeõigus ja Transpordiamet (endine Lennuamet) on andnud koolitusõiguse koolitusorganisatsioonidele (ATO, ATSTO, MTO) ning kasutusõiguse lennuki ja kopteri lennutreeningvahenditele (FNPT) sertifikaatidega. Transpordiamet on heaks kiitnud deklaratsiooni äriliste erilendude lennutegevuse (SPO – Specialised Procedures Organisation) jaoks, mis võimaldab tellimustööna teha rakendusuuringuid. Õppeõigus ja sertifikaadid on väljastatud tähtajatu

õigusega. Alates 01.01.2021. a teostab järelevalvet lennunduskoolitusorganisatsioonide tegevuse üle Transpordiamet.

2022. aasta olulisemad tegevused olid:

- Juhtimisstruktuuri analüüsimine ja kahe valdkonnapõhise osakonna loomine ning muudatuste tegemine juhtimisstruktuuris vastutuste ülevaatamise ja töökoormuste ümberjaotamisega;
- Koolitusorganisatsioonide (ATO, ATSTO, MTO, sh FNPT, SPO) tegevjuhi (*accountable manager*) ülesannete delegeerimine üldjuhilt (*chief executive officer*) ehk rektorilt osakonna juhatajatele;
- Rektoraat jätkas ELA juhtimisega seotud riskide hindamist;
- ELA juhtimissüsteemi toetamiseks ja kvaliteedi/juhtimise küsimustega tegelemiseks kaasas ELA täiendavad ressursid jurist-kvaliteedijuhi näol ELA üldjuhtimise ning haridusnõuete täitmise tagamiseks ja tellis teenust siseaudiitoritelt lennundusnõuete täitmise kontrollimiseks.
- Arengukava fookusvaldkonna mehitamata õhusõidukid arendamine ja käsiraamatute ettevalmistamine kooskõlastamiseks Transpordiametiga.

ELA vastutava juhi muudatuse eesmärk oli tagada koolitusorganisatsiooni nõuete parem ja sisuline täitmine. Vähendada rektori kui üldjuhi töökoormust ja kaasata osakonna juhatajad kui valdkonda ja koolitusorganisatsiooni paremini tundvad isikud sisulisse koolituse korraldamise arendamisse, volitades neid täitma tegevjuhi ülesandeid. Tegevjuhid, kes täidavad samaaegselt osakonna juhataja ülesandeid, saavad paremini toetada koolitusjuhte. See võimaldab kiirema info liikumise ja lihtsama otsustusprotsessi finantsküsimuste lahendamiseks, personali planeerimiseks ning igapäevase töökorralduse paremaks sujumiseks. Lõppvastutus sertifikaatide hoidmise ja juhtimissüsteemi toimimise tagamise eest jääb rektorile kui üldjuhile.

ELA akrediteerimine

2020. a novembris toimus ELA institutsionaalne akrediteerimine, mille käigus Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur tegi 27.01.2021 otsuse akrediteerida ELA kolmeks aastaks, s.o kuni 27.01.2024.

Pärast akrediteerimise otsust on ELA seadnud prioriteediks pöörata rohkem tähelepanu rahvusvahelistumise teemadele ning teadus- ja arendustegevusele ning lennundusalase kogemusega ja kompetentsiga ning doktorikraadiga õppejõudude arvu suurendamisele.

2022. aasta sügisel alustati akrediteerimise ettevalmistustöödega ja hakati koostama eneseanalüüsi aruannet erinevate valdkondade töörühmade poolt. Aruanne on vaja esitada 2023. a juulis ja komisjoni külastus on planeeritud 2023. a oktoobrisse.

ELA riskide hindamine

Esimest korda alustati ELA riskide hindamisega 2020. aastal. ELA hindas riske kolmandat korda vastavalt ELA juhtimiskäsiraamatus toodud riskide hindamise juhendile. Rektoraadi liikmed vaatasid 2022. aastal üle juhtimisalased riskid. Hindamiseks valiti välja 29 teoreetilist

ohtu. Rektoraat hindas ohtude mõju ja tõsidust ning tõi välja riskide taseme skaalal 1-25 (1-4 aktsepteeritav, 5-14 vajab ülevaatamist, 15-25 ei ole aktsepteeritav). 2022. aasta riskitaseme keskmise hinnang on 7 (2020 - keskmine hinnang 10,3 ja 2021 - keskmine hinnang 9,6) ning leppis kokku maandamistegevused. Arengukava uue väljatöötatava mõõdikuna on juhtkonna hinnang juhtimis- ja ohutusjuhtimissüsteemile, mis saadakse riskitaseme hindamisega.

Oluliste akadeemiat mõjutavate riskidena toodi 2022. aasta kohta välja 12 ohtu, mille riskitase on kõrgem kui 7. 2020. ja 2021. aastal oli 1. kohal riskina riiklik eriolukord (COVID-19), mis praegu ei enam ei mõjuta. Akadeemia tegi piirangute olukorras toimimise jaoks kiireid ja vajalikke otsuseid, et tagada tegevuste järjepidevus ning määras vajalikud meetodid piirangute olukorras toimimiseks.

Siseregulatsioonide uuendamise jaoks on vastutavad isikud juristiga koostöös oma valdkonna siseregulatsioone hakanud üle vaatama regulaarsemalt ja neid ajakohastama.

2020. aastal ohtudena üleval olnud teemadega on tegeletud ja tänaseks on nende riskide tase madalam.

ELA juhtimissüsteemi muudatused

Tagasisidet ELA juhtimissüsteemi toimimise kohta saadi 2022. aastal Transpordiameti järelevalve audititest, ELA koolitusorganisatsioonide siseaudititest, rahuloluküsitluste tulemustest ning koolitusorganisatsioonide juhtimise hindamise koosolekutelt ja ELA riskide hindamisest. Tagasiside võetakse arvesse ja määratakse korrigeerivad tegevused, vastutajad ja tähtajad.

ELA tellis 2022. aastal lennundusnõuete kontrollimiseks teenust siseauditite läbiviimiseks. Alates 01.01.2022. a täidab ELA kvaliteedijuhi ülesandeid jurist-kvaliteedijuht eesmärgiga toetada ELA üldjuhtimist ja haridusnõuete täitmise tagamist. Lennundusnõuete täitmise tagamiseks ja sertifikaatide kehtivuse hoidmise eest vastutab sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide ja lennutreeningvahendite kvaliteedijuht.

2023. aasta põhisuunad juhtimissüsteemi arendamisel on:

- Eneseanalüüsi läbiviimine ja institutsionaalseks akrediteerimiseks valmistumine.
- ELA juhtimissüsteemi (sh riskide hindamise protsessi, vastavushindamise protsessi, akadeemia hoonega seotud ohutusjuhtimise protsessi ja sisekontrollisüsteemi (siseregulatsioonid, ametijuhendid, vastutused, otsused ning nende kinnitamine jne) ning sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide ja lennutreeningvahendite haldamine, juhtimine ja arendamine (sh juhtimissüsteemi käsiraamatu nüüdisajastamine).

6.4 Rektori hinnang 2022. aastale

Aastaks planeeritu viidi valdavalt ellu. ELA tegevus on vastavuses õigusaktide, eelarve ja heade tavadega. Kõik olulised otsused on lähtunud akadeemia arengukavast, eesmärkide saavutamiseks ellu kutsutud muudatusprojektid on edenenu hästi. Pandeemia seadis olulisi piiranguid tegevustele aasta I pooles, kuid kõik laabus – töötajad ja õppurid said väga hästi hakkama, abiks olid 2020-2021. a saadud kogemused. Kontaktid sidusrühmadega on head ja

paranesid aasta jooksul veelgi. Tagasiside ELA tegevusele oli reeglina positiivne.

2022. aasta olulisemad tegevused olid:

- Akadeemia sujuva töö tagamine COVID-19 piirangute tingimustes;
- Strateegia ja muudatusprojektide jätkuv elluviimine;
- Struktuurireform;
- Fookusvaldkonna arendamine;
- Partnersuhete edendamine;
- Rahvusvaheliste õppekavade ja mikrokraadide avamine;
- Projektitöö mahtude kasvatamine;
- Teadus- ja arendustegevuse toetamine;
- Akadeemilise personali, sh doktorikraadi omavate töötajate arvu kasvatamine;
- Valdkonna populariseerimine, koostöö üldhariduskoolidega.

2023. aasta põhisuunad organisatsiooni juhtimises ja arendamises:

- Ettevalmistused institutsionaalseks akrediteerimiseks;
- Arengukava ja muudatusprojektide elluviimine;
- Fookusvaldkonna kompetentside edendamine;
- Partnersuhete arendamine ja võrgustumine;
- Tööõnne kasvatamine, personalivoolavuse vähenemine.